

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 28.10.1960, sp. zn. 3 Cz 121/60, ECLI:CZ:NS:1960:3.CZ.121.1960.1

Číslo: 26/1961

Právní věta: Při rozdělení zákonného majetkového společenství manželů je nutno přihlédnout k znehodnocení majetku v době rozhodování.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 28.10.1960

Spisová značka: 3 Cz 121/60

Číslo rozhodnutí: 26

Číslo sešitu: 4

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Majetkové společenství manželů, Manželství

Předpisy: 265/1949 Sb. § 27

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 26/1961 sb. rozh.

Při rozdělení zákonného majetkového společenství manželů je nutno přihlédnout k znehodnocení majetku v době rozhodování.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu z 28. října 1960, 3 Cz 121/60.)

Lidový soud v Chrudimi rozhodl, že ze jmění náležejícího do zákonného majetkového společenství účastníků se přikazuje navrhovatelce do vlastnictví promítačka a přejímačka v ceně 650 Kčs a že odpůrce je povinen zaplatit navrhovatelce 12 968 Kčs v měsíčních splátkách po 300 Kčs.

Krajský soud v Pardubicích rozhodnutí soudu první stolice potvrdil.

Nejvyšší soud rozhodl ke stížnosti pro porušení zákona podané předsedou Nejvyššího soudu, že rozhodnutími obou soudů byl porušen zákon.

Z odůvodnění:

Podle obsahu spisu bylo pravomocným rozsudkem lidového soudu v Chrudimi manželství účastníků rozvedeno z oboustranné viny.

Podle odůvodnění napadených usnesení obou soudů byla navrhovatelce při rozdělení zákonného majetkového společenství přiznána mimo jiné částka 9988 Kčs jakožto polovina částky, které použil odpůrce na zaplacení auta zn. Walter v době od 27. 1. 1950 do 30. 11. 1950, jehož se stal odpůrce před 1. 1. 1950 vlastníkem.

K výpočtu částky 9988 Kčs, kterou má odpůrce zaplatit navrhovatelce, jakožto polovinu částky, již použil na zaplacení auta zn. Walter, dospěly oba soudy a zejména krajský soud tak, že zjistily, že po 1. lednu 1950 zaplatil odpůrce u Státní spořitelny částku 99 884 Kčs starých peněz (tj. 19 976 Kčs nových peněz), kterou si vypůjčil u peněžního ústavu na zaplacení kupní ceny auta, zakoupeného v r. 1949 a tvořícího tudíž samostatný majetek odpůrce.

Soudy první i druhé instance berou v úvahu celou částku 19 976 Kčs jako částku, která ze společného majetku manželů byla vynaložena na osobní majetek odpůrcův. Žádný ze soudů nepokládá za opodstatněnou námitku odpůrce, že má být přihlíženo i k tomu, jaká je nynější hodnota osobního auta. Zásadu občanského práva, že přirozené znehodnocení a nahodilá zkáza věci stíhají vlastníka, přenáší krajský soud mechanicky do oblasti práva rodinného, které však právě pro své zvláštnosti je z komplexu práva občanského vyloučeno. Zákonné majetkové společenství manželů je pak samostatným právním institutem. Z tohoto hlediska je nutno postupovat při výkladu ustanovení § 27 zák. o právu rodinném. Dochází-li při rozdělování zákonného společenství majetkového k náhradě nákladů, které ze společného jmění manželů byly vynaloženy na osobní majetek jednoho z manželů, je nutno, pokud jde o majetek, který zde v době rozhodování je, a který za trvání manželství manželé společně užívali, brát v úvahu jeho hodnotu, jakou má v době rozhodování. Vždyť za trvání manželství jsou jednotlivé předměty, i pokud jsou vlastnictvím jen jednoho z manželů, zpravidla oběma manžely společně užívány a během tohoto společného užívání dochází i k přirozenému jejich znehodnocení. Tak tomu bylo i v daném případě, pokud jde o osobní auto odpůrce, které po 10letém společném užívání oběma účastníky zajisté ze své původní hodnoty značně ztratilo. Nelze proto spravedlivě žádat na odpůrce, aby nahradil navrhovatelce dnes celou jednu polovinu toho, co ze společného jmění manželů z r. 1950 na koupi a vybavení vozu bylo vynaloženo, ale částku sníženou úměrně tomu, jak poklesla nabývací hodnota majetku ve srovnání s jeho hodnotou v době rozhodování.

Pochybily proto oba soudy, když nezjišťovaly, jakou hodnotu má auto zn. Walter v době rozhodování a rozdělení zákonného majetkového společenství, případně i cestou znaleckého posudku. Porušily tak zákon v ustanovení § 27 zák. o pr. rod.

Oprávněné stížnosti pro porušení zákona podané předsedou Nejvyššího soudu bylo proto vyhověno.